

tagne 2 konventioner om menneskerettighederne gav. Der var enighed om det ønskelige i, at disse konventioner blev ratificeret af ILOs medlemslande og enighed om at de principper, der i mere udtallerede form var fastlagt i disse konventioner, i så stor udstrækning som muligt måtte slå igennem i de mere detaljerede normer, som ILO gennemførte, ligesom principperne måtte tages i betragtning ved det revisionsarbejde, der til stadighed finder sted af ældre konventioner.

Som særlig emne i sin rapport dette år havde ekspertkomiteen beskæftiget sig med medlemslandenes rapporter om de af ILOs konventioner og henstillinger, der omhandler arbejdstidens længde. Ekspertkomiteen havde på grundlag af rapporterne udarbejdet en oversigt over udviklingen på dette område i de fleste af ILOs medlemslande. Denne oversigt viste, at omtrent $\frac{2}{3}$ af de medtagne lande har en ugentlig arbejdstid på under 48 timer, mens ca. 30 lande i princippet har gennemført 40 timers arbejdsuge. Det kunne dog tillige konstateres, at visse erhverv, særlig detailhandelen, hotel- og restaurationsområdet, transportområdet og byggevirksomhedsområdet lå på en højere ugentlig arbejdstid end 48 timer, ligesom det fremgik, at anvendelse af overarbejde i nogen grad forhøjede den faktiske ugentlige arbejdstid urimeligt. Der pegedes i denne forbindelse på det ønskelige i effektive nationale forholdsregler, der fastsatte en maksimumsarbejdstid og fastlagde en kontrol med, at dette maksimum ikke blev overskredet.

4. Revision af konventionerne nr. 35, 36, 37, 38, 39 og 40 vedrørende alders-, invalide- og efterladtepension.

(2. behandling).

Som grundlag for komiteens arbejde forelå 2 af arbejdsbureauet udarbejdede rapporter med tilhørende forslag til en konvention og en hertil knyttet henstilling. Disse udkast var udarbejdet på grundlag af de af arbejdskonferencen i 1966 vedtagne konklusioner om samme emne og på regeringernes svar på de senere udsendte spørgeskemaer.

Efter langvarige drøftelser af en række

ændringsforslag lykkedes det at nå til enighed i de 3 grupper om et udkast til en konvention, der skal afløse de tidligere konventioner om alders-, invalide- og efterladtepension.¹⁾

Ratifikation kan ske særskilt vedrørende henholdsvis alderspension, invalidepension og efterladtepension.

Et medlemsland, der er utilstrækkeligt økonomisk udviklet, har mulighed for at tage visse midlertidige forbehold i en erklæring vedføjet ratifikationen.

Alderspension bør komme til udbetaling fra det 65. år eller fra anden højere alder, som myndighederne fastsætter under hensyn til befolkningsmæssige, økonomiske og sociale forhold, der skal være statistisk underbygget.

Endvidere er der — som en nydannelse i forhold til de under 1. behandlingen vedtagne konklusioner — indsat en bestemmelse om, at der bør fastsættes en lavere aldersgrænse for personer, der har arbejdet i erhverv, der efter vedkommende lands lovgivning i henseende til området for social tryghed anses for særlig anstrengende eller sundhedsfarligt. Det blev understreget, at det er overladt til de enkelte lande at bestemme, om de vil indføre en sådan lovgivning. På den anden side blev det også understreget, at en højere aldersgrænse end 65 år må anses for en afvigelse fra hovedreglen.

Fra dansk side forsøgte man under det foregående års arbejdskonference uden held at få bestemmelsen smidiggjort, således at det i realiteten ville blive overladt til vedkommende land at fastsætte aldersgrænsen. Det samme forsøg blev under den nu afsluttede konference gjort fra norsk side, men ligeledes uden held. Det blev under forhandlingerne i såvel konferencekomiteen som i plenarforsamlingen understreget, at et ratificerende land, der har en højere aldersgrænse end 65 år, må indsende de foran omtalte statistiske oplysninger i forbindelse med de årlige rapporter til ILO.

Med hensyn til invalidepension er det fastsat, at den skal komme til udbetaling til personer, hvis erhvervsevne er væsentlig nedsat.

Pension til efterladte skal udbetales til enken, når hun har nået en bestemt alder, der højst må svare til alderen for adgang

¹⁾ Se bilag 1, pp. 1512-1536.